

OPĆA BOLNICA „DR.IVO PEDIŠIĆ“ SISAK
UPRAVA
Broj: 2176-125-08- 6177 /2022.
Sisak, 4. listopada 2022.

FINANCIJSKI PLAN ZA RAZDOBLJE 2023. – 2025.

OBRAZLOŽENJE OPĆEG DIJELA FINANCIJSKOG PLANA

Financijski plan je izrađen u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Uputama Sisačko-moslavačke županije.

U okviru prihoda najznačajniji su prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza i oni su procijenjeni i planirani temeljem stvarnih kretanja prihoda u 2022.godini i s pretpostavkom zadržavanja iznosa temeljnih sredstava ugovorenih s HZZO-om na mjesecnom nivou dostignutom u 2022.godini.

Sljedeći po značaju su prihodi od pomoći koji su planirani za pokriće dijela prenesenog manjka iz prethodnih godina ali i za pokriće manjka prihoda u tekućim godinama.

Svi drugi prihodi planirani su u skladu s iznosima do sada ostvarenim u 2022.godini.

Rashodi za zaposlene su planirani temeljem nivoa rashoda koji su ostvareni radom Bolnice tijekom 2022.godine uz povećanje od 0,5% za plaće zbog uvećanja za minuli rad, a prijevoz na posao planiran je temeljem iznosa koji se isplaćuju nakon uvećanja po stupanju na snagu novog Temeljnog kolektivnog ugovora za javne službe. Postoji mogućnost da će doći do izmjena u visini rashoda za zaposlene kao rezultat povećanja osnovice za plaću temeljem pregovora Vlade RH i predstavnika sindikata, ali u času izrade ovog plana još nema konkretnih saznanja pa stoga nije niti moguće planirati iznos povećanja.

Materijalni rashodi poslovanja planirani su prema nivou rashoda ostvarenih tijekom 2022.godine i prema informacijama prikupljenim od dobavljača o predviđanjima o kretanju cijena na tržištu. Također postoji veliki stupanj neizvjesnosti u tržišnim kretanjima zbog aktualnih međunarodnih događanja, tako da su dobivene i uzete u obzir samo pretpostavke povećanja rashoda za medicinski potrošni materijal za 6%, povećanje rashoda za medicinske plinove za 20%, te kretanje rashoda za električnu energiju u skladu s Uredbom o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije kao sniženje cijena u prva tri mjeseca 2023.godine, a nakon toga do kraja godine je iz opreza zbog kretanja u 2022.godini planiran ponovni porast cijena.

Financijski rashodi i Ostali rashodi planirani su približno na nivou 2022.godine osim u dijelu kamata na kredite koje padaju u skladu s otplatnim planovima.

Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine planirani su u nižim iznosima nego u prethodnim godinama jer Bolnici zbog otplate dugoročnih kredita ostaju manji iznosi iz decentraliziranih sredstava za ovu namjenu, a ne može se sigurno planirati dobivanje pomoći i donacija za ovu namjenu. U 2023.godini planira se jedino iz vlastitih sredstava nabaviti kombi vozilo za potrebe prijevoza hrane iz kuhinje u Petrinji, te se planira utrošiti preostala sredstva dobivena kao donacije nakon potresa za nabavu opreme.

Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini nisu planirana jer su u tijeku radovi na cjelovitoj obnovi bolničkih zgrada koji se financiraju preko Županije.

Primici od finacijske imovine i zaduživanja nisu planirani jer bolnica trenutno ima tri dugoročna kredita, jedan za rekonstrukciju zgrade Ginekologije i dva za izgradnju i opremanje Središnjeg paviljona.

Izdaci za otplatu glavnica kredita odnose se na kredit za zgradu Ginekologije i prvi kredit za Središnji paviljon, dok je drugi kredit za Središnji paviljon ugovoren s počekom otplate pa se samo plaća kamata.

Bolnica ima preneseni manjak prihoda iz prethodnih godina u iznosu 218.110.390 kn.

Manjak prihoda kontinuirano je prisutan u poslovanju bolnice, a potenciraju ga sljedeći uzroci:

Izbijanje pandemije COVID-19 obilježava poslovanje bolnice još od 2020.godine. U drugom kvartalu 2022. godine došlo je do kratkotrajnog smanjenja broja zaraženih pacijenata i osoblja, ali se krajem lipnja ponovo uočava njihov porast. Stoga i dalje s tog naslova postoje povećani troškovi poslovanja i otežani uvjeta rada. Pandemija povećava rashode za zaštitnu i medicinsku opremu, medicinske plinove, reagense za testiranje pacijenata na COVID kao i rashode za prijevoz uzoraka na testiranje u klinike, te za plaće i naknade djelatnicima od povećanih dodatka za posebne uvjete rada za djelatnike koji rade s COVID pozitivnim pacijentima do naknade za bolovanja. Istovremeno, u periodima pojačanog širenja pandemije, kojima smo bili svjedoci i u prethodnim godinama, smanjuje se opseg redovitog pružanja zdravstvenih usluga čime se posljedično smanjuju prihodi od dopunskog osiguranja i izvanlimitnih usluga koje isplaćuje HZZO, a smanjuje se i izvršenje mjesecnog limita ugovorenog s HZZO-om. Time se povećavaju obveze za primljene predujmove, jer HZZO isplaćuje puni iznos limita bez obzira na izvršenje.

Potres 29.prosinca 2020. godine je pogoršao uvjete poslovanja bolnice i to se odražava i tijekom 2022.godine. Potresom su bili oštećeni gotovo svi bolnički objekti, a nakon uloženih napora tijekom 2021.godine i popravka manje oštećenih prostora i nabave potrebne opreme i useljenja u novi objekt Središnjeg paviljona, koji je posljednjih godina građen za smještaj dnevne bolnice i objedinjenog hitnog bolničkog prijema uz financiranje iz EU fondova, u bolnici sada rade sve djelatnosti, ali u relativno suženom obujmu. Trenutno je i dalje izvan funkcije šest bolničkih zgrada (na lokacijama i u Sisku i Petrinji) koje zbog oštećenja zahtijevaju cijelovitu obnovu. Nedostatak prostora, uz i dalje postojeće uvjete pandemije otežava organizaciju rada. Skučen je prostor za pružanje zdravstvenih usluga kod dijela bolničkih djelatnosti, a i dalje je onemogućen rad bolničke kuhinje u Sisku, te se dio hrane svakodnevno vozi iz kuhinje u Petrinji što dodatno povećava rashode.

Osim ova dva faktora, na poslovanje bolnice se, kao i u prethodnim godinama odražava i sljedeće:

Značajna fluktuacija djelatnika, osobito obilježena odljevom liječničkog kadra kao i posljednjih godina, te se i dalje njihov nedostatak nastoji popuniti primanjem novih doktora na specijalizaciju. Trenutno bolnica ima 82 liječnika na specijalizaciji. Nedostatak liječnika uzrokuje porast troškova, jer zbog nedostatka liječnika specijalista za rad na svim radilištima ugovorenim s HZZO-om raste broj prekovremenih sati kod preostalih liječnika, nastaju rashodi zbog ugovora o dopunskom radu s liječnicima iz drugih ustanova, a plaće novih liječnika specijalizanata terete bolnicu dok oni pretežno rade u klinikama, te im se plaćaju troškovi specijalizacije i poslijediplomske studije, a za rad na nužnoj ispomoći u Bolnici Sisak plaća im se i prekovremeni rad. U slučajevima kada liječnici raskidaju ugovore o radu s Bolnicom prije isteka ugovorenog roka koji su trebali odraditi nakon specijalizacija, Bolnica, u skladu s propisanim oblikom ugovora o specijalističkom usavršavanju, nije u mogućnosti tražiti povrat stvarno isplaćenih bruto plaća za vrijeme specijalizacije, nego samo iznos proračunske osnovice za svaki neodrađeni mjesec.

Od 2018. godine podignute su protiv bolnice brojne tužbe djelatnika zbog neisplate dodataka na uvjete rada i odgovornost na prekovremeni rad kod liječnika i ostalih djelatnika, dio zbog neisplate prekovremenog rada kod medicinskih sestara, te zbog nepoštivanja dogovorenog porasta osnovice za izračun plaća u razdoblju siječanj-prosinac 2016.godine. Po pravomoćnim presudama djelatnici su pokretali prisilnu naplatu svojih tražbina ovrhom na žiro račun bolnice, na teret sredstava za redovno poslovanje. Bolnica je od Ministarstva zdravstva dobila povrat prisilno naplaćenih sredstava do 31.12.2021.godine s naslova tužbi za prekovremeni rad, ali još nije dobila refundaciju plaćenih doprinosa na plaće za te prisilno naplaćene razlike plaća u iznosu 620.592,00 kn i još postoji obveza plaćanja i zateznih kamata na te doprinose u iznosu 183.325,21 kn. Uz to, od 1.1. do 30.6.2022. po pravomoćnim presudama po tužbama djelatnika po obje osnove prisilno je naplaćeno još

1.618.845,74 kn , na taj iznos će također trebati platiti doprinose na plaće (blizu 265.000,00 kn) i pripadajuće zatezne kamate koje će biti utvrđene do trenutka plaćanja. Za navedene iznose tek se očekuje refundacija od strane Ministarstva zdravstva. Raste pritisak od strane sindikata i djelatnika i za isplate po pravomoćnim presudama za utužene razlike plaća za neisplaćene povećane osnovice plaća u 2016., te će se te isplate morati također izvršiti iz redovnih sredstava za poslovanje bolnice budući da do sada uopće nema nikakvih informacija da li će biti refundacija ovih isplata. Posljedica toga je porast rashoda i pogoršanje likvidnosti.

Tijekom 2022.godine porasli su rashodi za energiju, živežne namirnice, uredski materijal i za potrošni materijal za čišćenje i za higijenske potrebe, kao posljedica poremećaja na međunarodnom tržištu izazvanih u početku pandemijom, a ove godine i aktualnim međudržavnim odnosima u vezi ratnih zbivanja. Valja napomenuti da je primjerice cijena opskrbe električnom energijom u 2022.godini u odnosu na 2021.godinu trostruko povećana.

Tijekom 2019. godine bili su pokrenuti protiv bolnice ovršni prijedlozi za prisilnu naplatu dospjelih potraživanja od strane četiri najveće veleprodajce. Budući da su glavnice plaćene u sklopu dobivenih dodatnih sredstava sanacije, preostale su obveze za zatezne kamate, troškove postupaka i posebne naknade po Zakonu o finansijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi. U ovoj godini sklopljena je nagodba s dobavljačem Oktal Pharma za obročno plaćanje 1 mil.kn utuženih kamata. Još uvijek nije riješeno pitanje njihovog utuženog potraživanja za posebne naknade i troškove postupka u iznosu 905.780,81 kn. Prema njihovom prijedlogu, pristali bi na samo djelomično smanjenje svog potraživanja, pa bi s tog naslova pristali na nagodbu da Bolnica plati 737.400,25 kn u obrocima kroz godinu dana. Trenutno je još u sudskom postupku i potraživanja za zatezne kamate, posebne naknade i trošak ovršnog postupka iz tužbe dobavljača Medical Intertrade koje ukupno iznosi blizu 3,3 milijuna kn. Za sve ove iznose povećavaju se rashodi i Bolnica mora izdvojiti sredstva redovnog poslovanja što otežava plaćanje drugih obveza.

Od 1.6.2021. godine povećan je maksimalni mjesecni temenjni iznos sredstva za zdravstvenu zaštitu (limit) ugovoren s HZZO sa 15,685 na 17,254 miliona kuna za pokriće porasta plaće i putnih troškova za prijevoz na posao od 1.5.2022. što je ugovoreno novim Temeljnim kolektivnim ugovorom za djelatnike u javnim službama. Od toga na rashode za zaposlene i dalje odlazi preko 95%. Za svibanj 2022.godine je za plaće, naknade za prijevoz na posao, isplate materijalnih prava po Kolektivnom ugovoru i za naknade po Ugovorima o dopunskom radu za vanjske liječnike isplaćeno 16,5 mil.kn što čini 95,88 % limita. Od ostalih prihoda koje bolnica dobiva od izvanlimitnih stavki HZZO-a, dopunskog osiguranja i vlastitih prihoda nije moguće u cijelosti pokriti sve mjesecne obveze za režije, robu i usluge tako da se i dalje pojavljuje određeni manjak prihoda u redovnom poslovanju koji ponovo utječe na povećanje dugovanja dobavljačima. Istovremeno zato i dalje nije moguće iz redovnih prihoda plaćati kumulirana dugovanja iz prethodnog razdoblja.

Ovdje treba napomenuti da Bolnica konstantno nije u nemogućnosti da ostvarenim uslugama u cijelosti pravda primljena sredstva limita od HZZO-a, tako da se ona smo djelomično evidentiraju kao prihod, a dio kao predujam za buduće usluge. Budući se rashodi za spomenuto povećanje porasta davanja djelatnicima evidentiraju u cijelosti u skladu s pravilima proračunskog knjigovodstva, s ovog naslova se također iskazuje manjak prihoda.

Temeljem svega navedenoga, manjak prihoda pojavljuje se i u 2022. godini. Uzimajući u obzir preneseni manjak iz prethodnih godina od 218.110.390 kn odnosno 28.948.224 EUR sredstva pomoći koja Bolnica dobiva od Ministarstva zdravstva preko Županije procijenjeni ukupni manjak prihoda na kraju 2022. godine bio bi ukupno 238.250.479 kn odnosno 31.621.273 EUR, te je planirano njegovo pokriće u naredne tri godine.

Navedeno pokriće manjka, uz pretpostavku da Bolnica u sljedećim godinama ima uravnoteženje prihoda i rashoda u svojoj redovnoj djelatnosti, Bolnica ne može postići bez promjene uvjeta poslovanja. Naime, Bolnica zbog specifičnih uvjeta poslovanja i viših rashoda hladnog pogona, ne

može sama u većoj mjeri smanjiti rashode, a da ne smanjuje ugovoreni opseg rada, a pogotovo je to nemoguće u ovoj godini u uvjetima nametnutima i dalje aktualnom pandemijom COVID-19 virusa, posljedicama potresa pa i svim ostalim navedenim faktorima koji generiraju manjak prihoda.

Zbog toga se očekuje provođenje najavljenih promjena u sustavu zdravstva, pri čemu bi svakako bilo potrebno provesti značajnije promjene u visini ugovorenih cijena zdravstvenih usluga, te još intervencija dodatnim sredstvima u sustav zdravstva i od strane HZZO-a i od Državnog proračuna za podmirivanje preostalih neplaćenih obveza prema dobavljačima i svakako predstojećih obveza po tužbama djelatnika.

Ravnatelj
Mr.sc. Tomislav Dujmenović, dr.med., v.r.